

ELŐTERJESZTÉS
a helyi önzonosság védelméről szóló törvény alkalmazásával kapcsolatos
állásfoglalásról

Tisztelt Képviselő-testület!

Jóváhagyott előterjesztés
2025. SEPT 8.
Átvette:

A Magyar Közlöny 2025. évi 71. számában 2025. június 16-án kihirdetésre került a helyi önzonosság védelméről szóló 2025. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Hövtv.), mely 2025. július 1-én lépett hatályba.

A Hövtv. [1] preambulumban bekezdése szerint „...Az Alaptörvény tizenötödik módosításával a helyi közösségek önzonossághoz való joga immár alkotmányos védelem alá került. Ez lehetőséget ad az önkormányzatoknak, hogy – saját döntésük alapján – szabályozzák a településük fejlődését, megőrizve a hagyományaikat, társadalmi rendjüket és értékeiket...Az új jogi eszközökkel a közösségek hatékonyabban védhetik meg életformájukat a kívánnál nagyobb mértékű betelepülés és ingatlanvásárlások negatív hatásaival szemben. E törvény hatálybalépésével a közösségeknek jogi eszközeik lesznek arra, hogy megvédjék az önzonosságukat, és ők dönthessenek arról, hogy milyen irányban fejlődjön a településük.”

Az Alaptörvény tizenötödik módosításával a XXVII. cikk (1) bekezdésének 2025. április 15. napjától hatályos második mondata értelmében „A tartózkodási hely szabad megválasztásához való jog gyakorlása nem járhat Magyarország helyi közösségei önzonossághoz való alapvető jogának sérelmével”.

A Hövtv. 22. § (2) bekezdése felhatalmazza a települési – a fővárosban kerületi – önkormányzat képviselő-testületét, hogy rendeletben

- a) jogvédelmi eszköz alkalmazását vezesse be;
- b) határozza meg a jogvédelmi eszköz alkalmazása alóli mentesség vagy kedvezmény eseteit;
- c) határozza meg a betelepülés feltételeit;
- d) állapítsa meg a jogvédelmi eszköz alkalmazásával kapcsolatos eljárásokra vonatkozó kiegészítő rendelkezéseket;
- e) határozza meg a jogkövetkezmények alkalmazására vonatkozó részletes szabályokat.

A Hövtv. 7. §-a állapítja meg a jogvédelmi eszköz típusait, mely szerint jogvédelmi eszköz alkalmazása irányulhat ingatlanhoz kapcsolatos jogügyletre (a továbbiakban: dologi jogvédelmi eszköz), és a településre történő beköltözésre (a továbbiakban: személyi jogvédelmi eszköz). Dologi jogvédelmi eszköz az elővásárlási jog biztosítása, személyi jogvédelmi eszköz a lakcímlétesítés tilalma vagy feltételhez kötése, és a betelepülési hozzájárulás.

A Hövtv.-ből **nem származik jogalkotási kötelezettség**, az önkormányzat szabadon dönthet a jogvédelmi eszköz alkalmazásáról, és a törvényben meghatározott eszközöket részlegesen is alkalmazhatja.

A Hövtv. nem köti a növekvő népességszámhoz a korlátozás lehetőségét és mivel a helyi önazonosság fogalma igen tágan értelmezhető, lehetőséget ad a települési önkormányzatoknak a diszkriminációra. Az eddig megalkotott önkormányzati rendeletekből világosan látszik, hogy azok egyes társadalmi csoportok, és ezen belül is főképp a hátrányosabb helyzetben lévők szabad mozgáshoz és tartózkodási hely szabad megválasztásához való jogát igyekeznek korlátozni, hiszen például munkaviszonyhoz, iskolai végzettséghez, az adótartozás hiányához, betelepülési hozzájárulás megfizetéséhez kötik a beköltözést.

A XV. kerület történelmileg, kulturálisan, társadalmilag és vallásilag sokszínű kerület, amely tiszteletben tartja és ápolja az itt élő emberek sokféle kulturális örökségét, hagyományait, és nyitott az itt letelepedni és beilleszkedni vágyó emberek fogadására. Azt valljuk, hogy a kulturális, etnikai, vallási sokféleség, a nyitottság és a befogadás gazdagítja és erősíti a közösségeket.

A helyi önazonossághoz való jog alaptörvényi szintre emelése és a Hövtv. révén a közösség meghatározhatja azt, hogy a településre kik települhetnek be, vagy azt, hogy a beköltözni szándékozók szert tehetnek-e a településen ingatlanra. Az az elképzelés, hogy a lakóhely szabad megválasztása veszélyeztetné valamely közösség önazonosságát, nemcsak oktalan feltételezés, hanem megteremti egyes csoportok, egyének diszkriminációjának, kirekesztésének a lehetőségét is.

Elutasítjuk a Kormánynak azt a szándékát, hogy ilyen, a megkülönböztetés és kirekesztés lehetőségét megteremtő törvényekkel leplezze saját tehetetlenségét. Az agglomerációs települések válságát, a túlzsúfoltságot, a túlnépesedést nem rosszízű adminisztratív eszközökkel kell korlátozni, hanem infrastrukturális fejlesztésekkel, az utak és a kötőtpályás tömegközlekedési eszközök korszerűsítésével, bővítésével, a leamortizált és elégtelen kapacitású víz- és szennyvízhálózat felújításával, a lakhatási válság kezelésével kell megoldani. Ez a törvény megítélésem szerint alkalmatlan a felmerülő problémák rendezésére. Sokkal célszerűbb lenne visszaadni az önkormányzatoknak az építéshatósági és felügyeleti jogot, hogy szabályozni tudják, mi épülhet egy adott településen.

Kérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Budapest, 2025. szeptember „08.....”.

Cserdiné Németh Angéla
polgármester

1. Mellékletek: -

2. Előkészítésért felelős szervezeti egység(ek):

Jegyzői Iroda

2025. szeptember „05.”

Aláírás:

3. Bizottságok:

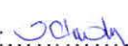
Kerületfejlesztési Bizottság

Jogi Bizottság

4. Egyeztetésre megküldve:

Közigazgatási Főosztály

2025. szeptember „05.”

Aláírás:

5. Jegyzői láttamozás:

2025. szeptember „08.”

Aláírás:

6. Meghívandók:

—

7. Hátteranyag a Jegyzői Irodán található.

Határozati javaslat:

Budapest Főváros XV. Kerület Rákospalota, Pestújhely, Újpalota Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy a helyi önazonosság védelméről szóló 2025. évi XLVIII. törvény célját és a benne foglaltakat elutasítja, ezért annak rendeletalkotási felhatalmazásával nem kíván élni. Felkéri a polgármestert, hogy gondoskodjon a döntés www.bpxv.hu honlapon történő közzétételéről.

Felelős: polgármester

Határidő: 2025. szeptember 25. (döntésre)

2025. október 1. (honlapon történő közzétételre)

Jogszabályi hivatkozások:

- Magyarország Alaptörvénye XXVII. cikk (1) bekezdése;
- a helyi önazonosság védelméről szóló 2025. évi XLVIII. törvény [1] preambulum bekezdése, 7. §-a és 22. § (2) bekezdése.

A határozati javaslat elfogadásához egyszerű szavazattöbbség szükséges!

Képviselői Csoportnak
leadva:

2025. SZEPTEMBER 5.

Átvette:

[Handwritten signature]

Törvényességi

felülvizsgálatra érkezett:

[Handwritten signature]

2025. SZEPTEMBER 5.

.....hó.....-n